

بۆ بەریز / سەرۆکایەتی پەرلەمانی کوردستان - عێراق

ب/ راپۆرتی لیژنەی ناوخوا

ماوەیەکی فرۆکە جەنگیەکانی تورکیا بۆ مەبارانی ناوچەکانی هەردوو قەزای سۆران و رواندزیان کردووە و لە ئەنجام دا چەندین زەرەرو زیانی گیانی و مائی لێکەوتووەتەوه بێجگە لە ئاواڕە بوونی خەڵکیکی زۆر لە گوندەکان و کۆچەرەکان و خاوەن باخ و هەنگەوانەکان و بیستەکان لیژنەی ناوخوا بە مەبەستی لە نزیکیکەوه ئاگادار بوون لە روش و گۆزەرانە ناوچەکە و خەڵکەکە ی رۆژی 2011/8/23 سەردانی شاری سۆران کرد و لە بەلە خانەیی قائمقامیەتی سۆران کۆبوونەوه یەکی چرو پریان ئەنجام دا لە گەڵ هەردوو قائمقامی سۆران و رەوادنز و بەرپرسی دەزگا ئەمنیەکان، بە مەبەستی لێکۆڵینەوه لە بوردو مانەکانی فرۆکە جەنگیەکانی سوپای تورکیا بۆ ناوچەکە و ئەو ئاسەوار و زیانانەیی کە بەر هاوڵاتیانی بیدفاعی مەدەنی کەوتووه.

لەتەوهری یەکەمی کۆبوونەوه کە دا هەردوو قائمقامی بەریز راپۆرتی خۆیان بە تێروته سەلی پیشکەش بە لیژنەکە کرد کە هاوپیچ کراوه لە گەڵ راپۆرتە کە دا.

پاشان بە مەبەستی لێکۆڵینەوه ی مەیدانی لەرووداوه کە لیژنەی ناوخوا هاووری لە گەڵ قائمقام و بەریز بەری ناخیه و بەرپرسە ئەمنەکان سەردانی گوندەکانی بناری قەندیلیان کرد کە دەکەوتتە سنوری ناخیه ی وەرتی سەر بە قەزای رواندز لە دۆلی خانەقا کە گوندەکانی (چینران، بەرگرکە، پردەشالی سەرویان) کە خەڵکی گوندەکانی (بوکریسکان و زارگەلی و پردەشالی سەرویان) بە سەر دابەش بون کە نزیکی (120) مائی ئەو بنارە لەم گوندانەن کە بە راستی لە بارو گۆزەرانیکێ ناھەموار و نالە باردا بون، لە قەراغ روبارو بن دار و دەرختی کەل و پالی مائەوہیان لە زەوی فریداوه.

لەو شوینانە لە گەڵ هاوڵاتیانی ئاواڕە بوویی گوندە چۆلکراوه کانێ بناری قەندیل کۆبوونەوه و سەرەتا لە لایەن لیژنە نیگەرانی خۆمان و سەرۆکایەتی پەرلەمان پی راکەیانندن ئنجا گوئیستی راپو پیشنیار و داواکاری ئەوان بووین کە دە کری لەم چەند خالەیی خوارەوه ریزبەندیان بکەین.

1. داواکاری ئەوەیان هەبوو کە چارەسەریکی بنەرەتی بۆ خەلکی تەواوی ئەو گوندانەی سالانە بەر شالاوی بۆر دومان و تۆپ بارانی هەردوو وولاتی کۆماری ئیسلامی ئێران و کۆماری تورکیا دەکەون بکریت، بەتایبەتی لەم وەرزی ئیستا کە بەرە و وەرزیی سەرما و سۆلە دەچن و خودی ناوچە کە سارد و کۆستاناویە.

2. داوايانکرد ئەگەر حکومەت نەیتوانی بە شیوەیەکی بنەرەتی چارەسەری کیشە کە بکات بێر لە دۆزینەوێی چارەسەریکی بۆ کیشە نیشته جیبونیان بکریتهوه لەلایەن حکومەتی هەریمی کوردستان.

3. لەبەر ئەوەی منالە کانیاں لە قوتابخانە دەخوینن گرتیان بۆ دیتە ئاراوه ئەگەر بەر لە دەست پێ کردنوی سالی خویندن پەوشە کە ئاسای نەبیتەوه.

4. رای خەلکە کە بەگشتی ئەوەیە کە کۆمەك و هاوکاری رێکخراوهکان نەبیتە بەدیالی هاوکاری و حکومەتی هەریم بۆ قەرەبوکردنەوێ زیان لێکەوتوان و چاره سەر کردنی کیشە کانیاں.

5. تۆپ بارانە کە لە کاتی کە دایە کە خەلکی گوندەکان لە سلفە عقار سوود مەند بوونە و بۆ خۆیان خەریکی دروست کردنی خانووبەرەن کەچی ناچار لەبەر ئەم بۆردومانانە پروسە ئاوهدان کردنەوێ گوندەکان لەو ناوچانە پەکی کەوتوو، کە خەلکە کە زور لەمیژە چاوهری ئەم دەرفەتەبوون بۆ بوژاندنەوێ گوندەکانیاں.

* داواکاری و پێشنیارەکانی لیژنە:

1. ئیدانە کردن و مەحکومکردنی پێشلکردنی سەرورەری دەولەتی عیراق و بوردومانکردنی ناوچە سنوریەکانی هەریمی کوردستان لەلایەن فرۆکە جەنگیەکانی تورکیاوه.

2. داوا لە حکومەتی فدرالی عیراق بکریت کە داوا لە ئەنجومەنی ئاسایش بکات دانیشتنیکی تاییەت ئەنجام بدات و برپاریکی گونجا و وەرگریت لە بارە پێشیل کردنی سەرورەری دەولەتی عیراقوه لەلایەن فرۆکە جەنگیەکانی تورکیا، چونکە ئەم دەست درێژیانە هەرەشەیه بۆ ئاشتی و ئاسایش هەریمی کوردستان کە بە شیکە لە ئاشتی و ئاسایشی نیودەولەتی، بەپێی جارنامە ی گەردونی مافی مرۆف لەولایەتیه کە گەرتوه کان مافی عیراقه.

3. داوا دەکەین هەرچی مولگە ی سەربازی و هەوالگری ولاتانی دراوسی هەیه لەسەر خاکی هەریمی کوردستان نەمیین و بگەرینەوه سەر خاکی خۆیان و ریز لە سەرورەری هەریمی کوردستانی عیراقی فیدرال.

4. تۆمار کردنی سکالا لەلایەن حکومەتی هەریمی کوردستانهوه دژ بە دەولەتی ترکیا لە داداگای لاهای نیو دەولەتی و نەتەوه یە کەرتوه کان.

5. حكومهتی ترکیا داوای لیبوردن له حكومهت و گهلی كوردستان بكات و قهره بوی خیزان و خهلكه زیان لیكه وتوه كان بكاته وه.

6. داوا له لایه نه پیوه نیدار هکانی کیشه كه (حكومهتی ترکیا و پارتی کریكاران) ده كهین چاره سه ری کیشه كانی به ریگای دیالوگ و سیاسی بكن له چوار چیوهی خاك و وولاتی خویندا و هه ریمی كوردستان به كار نه هیئنن بو یه كلا كردنه وهی کیشه كانیان.

7. داواكارین له سه رۆکی هه رییم و حكومهتی هه رییم كوردستان هه وله كانیان چرپكه نه وه بو دۆزینه وهی ریگه چاره یه کی ریشه یی بو ئەم كیشه سنوریانه له ریگه ی حكومهتی فیدراله وه.

8. حكومهتی هه رییم چاو خشانده وه و پیا جونه وه به په یوه ندی و سیاسه ته ثقلیمه یه كانی بكات.

9. داوا له حكومهتی هه ریمی كوردستان ده كهین به خیرایی بچیت به هانای خهلكه ئاواره وزیرانیكه وتوه كانی ناوچه بوړ دومانكراوه كانه وه وقه ربوی زیان لیكه وتوه كان بكاته وه چاره سه ری گرفته ته ندروستیه كان و خزمه تگوزاریه كانیان بكات.

10. سه روکایه تی په رله مانی كوردستان هه وله كانی خو ی چرپكاته وه بو قه ناعه ت پیهینانی سه رۆکایه تی ته نجومه نی نوینه رانی عیراق هه تا حكومهتی فیدرال ناچار بکات به پیی ماده ده ستوریه كان ماده ی (110) بو دوزینه وهی ریگا چاره یه ك بو ئەم كیشه نه.

* تیبینی: ئەمهی خواره وه زانیاری و داتاكانن له مه ر توپباران و بوړدومانه كه:

1. ژماره ی شه هیده كان تائیس تا (12) شه هیده.

2. (670) خیزانی تاژهلدار ئاواره بون له سنوری ناحیه ی سیده كان.

3. (500-600) هه نكه وان هه نكه كانیان به جیهیشتوه.

4. نزیکه ی (400) مال بیستانه كانیان جیهیشتوه.

5. (121) مال له سنوره ناحیه ی وهرتی ئاواره بون.

6. له سنوری قهزای پشده ر خهلكی گونده كانی ناو دهشت (انزه و لیوه ژ و كوۆمتان) ئاواره بون.

له گهل ریژمان.....

اسماعیل محمود عبدالله

سه رۆك

سمیر سلیم امین

ئه ندام

قادر حسن قادر

بریارده ر

كاروان صالح احمد

ئه ندام

نه ریمان عبدالله قادر

ئه ندام